

MØTEINNKALLING

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtested: Tronrud Eiendom, Hensmoen
Møtedato: 18.09.2012   **Tid:** KL. 15:00
Tronrud Eiendom AS, Verkstedveien 14, Hensmoen

Gyldig forfall meldes til sekretariatet, tlf. 32117415, Kari
e-post sek@ringerike.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Saksfremlegg med vedlegg i farger er tilgjengelig på kommunens internettsider.

SAKSLISTE NR 15 Del 2

Saksnr.	Arkivsaksnr. Tittel	Side
207/12	11/484 <u>FELLES REGIONALT FORLIKSRÅD</u>	

Ringerike kommune, 11.09.2012

KJELL B. HANSEN
ORDFØRER

FELLES REGIONALT FORLIKSRAAD

Arkivsaksnr.: 11/484

Arkiv: X43

Saksnr.: Utvalg
207/12 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato
18.09.2012

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyrets vedtak i sak 12/105 oppheves.
2. Ringerike kommune slutter seg til samarbeidskommunenes oppfatning om at forliksrådets 3 medlemmer m/varamedlemmer fordeles likt, med ett medlem/varamedlem fra hver kommune. Dermed er alle Domstollovens krav for felles forliksråd til stede, og det etableres et felles interkommunalt forliksråd for kommunene Jevnaker, Hole og Ringerike, slik opprinnelig foreslått.
3. Som medlem i forliksrådet fra Ringerike kommune velges *Alf Meier (Ap)* m/varamedlem *Elsa Lill P. Strande (H)*
4. Rådmannen, i samarbeid med rådmennene i Jevnaker og Hole delegeres myndighet til å avklare plassering på lista innenfor de rammene som er beskrevet i saksframlegget. Ved fremtidige valg rulleres plasseringen både når det gjelder valg av medlemmer, varamedlemmer og formannsvervet.
5. Ringerike kommunes medlem har ledervervet for resten av valgperioden og for valgperioden 1.1.2013-31.12.2016.
6. Under forutsetning av at fylkesmennene stadfester valgene, anbefales det at det nye rådet trer i funksjon fra 1.10.2012 -31.12.2012 og for valgperioden 1.1.2013-31.12.2016.

Tidligere behandlinger og vedtak

Politirådet i Ringerike (Hole- og Ringerike kommune) bestemte i møte 18. oktober 2010 at det fremmes politisk sak i kommunene om felles forliksråd, og at det skulle gå en henvendelse til Jevnaker kommune om samme løsning.

Kommunestyret i Ringerike behandlet saken om interkommunalt forliksråd i sak 11/99 den 30.6.2011, og fattet følgende vedtak:

”Rådmannen bes å ta initiativ til at det i samarbeid med Nordre Buskerud politidistrikt etableres et felles regionalt forliksråd med tre medlemmer/varamedlemmer for kommunene Jevnaker, Hole og Ringerike, så snart det er praktisk mulig”.

Likelydende vedtak ble fattet i kommunestyret i Hole- og i Jevnaker kommune

Valg av medlem og varamedlem til det interkommunale forliksrådet ble tatt opp i formannskapet sak 184/12, der slikt vedtak ble fattet:

«Som medlem til interkommunalt forliksråd for kommunene Jevnaker, Hole og Ringerike velges:

1. *Alf Meier (Ap)*
2. *Beate Heieren (Sp)*

Alf Meier (Ap) forslås valgt som leder i interkommunalt forliksråd for Jevnaker, Hole og Ringerike.

Som varamedlem til interkommunalt forliksråd for kommunene Jevnaker, Hole og Ringerike velges:

1. *Elsa Lill P. Strande (H)*
2. *Velges i kommunestyret.*

Rådmannen, i samarbeid med rådmennene i Jevnaker og Hole delegeres myndighet til å avklare plassering på lista innenfor de rammene som er beskrevet i saksframlegget. Ved fremtidige valg rulleres plasseringen både når det gjelder valg av medlemmer, varamedlemmer og formannsvervet.

Ringerike kommunes medlem har ledervervet for resten av valgperioden og for valgperioden 1.1.2013-31.12.2016.

Under forutsetning av at fylkesmennene stadfester valgene, anbefales det at det nye rådet trer i funksjon fra 01.10.2012 -31.12.2012 og for valgperioden 1.1.2013-31.12.2016».

Kommunestyret sluttbehandlet saken i møte den 30.8.2012 sak 105/12 med følgende vedtak:

1. *«Interkommunalt forliksråd etableres for kommunene Hole og Ringerike.*
2. *Rådmannen tar kontakt med Jevnaker kommune med spørsmål om de vil tilslutte seg forliksrådet som etableres av kommunene Hole og Ringerike.*
3. *Som medlemmer til interkommunalt forliksråd for Hole og Ringerike velges:*

1. *Alf Henry Meier (Ap)*
2. *Elsa Lill P. Strande (H)*

Som varamedlemmer velges:

1. Beate Heieren (Sp)
2. Arnfinn Holten (Krf)

Alf Henry Meier velges som leder for forliksrådet for resten av perioden og for valgperioden 1.1.2013-31.12.2016».

Prinsipielle avklaringer

Ad. kommunestyrets møte 30.6.2011:

I dette møte vedtok kommunestyret at det skulle etableres et felles interkommunalt forliksråd med 3 medlemmer, og **delegerte** samtidig oppgaven med å etablere dette til rådmennene så snart det var praktisk mulig.

Domstolloven § 27 sier: «Kommuner som har samme sekretariat for forliksrådet og dessuten ligger i samme domssogn, kan med tilslutning av minst 2/3 av hver av kommunestyrenes medlemmer beslutte å ha felles forliksråd dersom kommunene **samtidig er enige om hvor mange medlemmer og varamedlemmer hver kommune skal velge**, og om hvordan det skal sikres at det blant både medlemmene og varamedlemmene er både kvinner og menn. Felles forliksråd kan opprettes uavhengig av funksjonsperioden etter § 57».

Under de drøftinger som var nødvendige kommunene imellom og med politiet forut for etableringen, var det enighet på rådmannsnivå om at hver kommune skulle ha ett medlem og ett varamedlem hver. Under videre politisk behandling viste det seg at denne enigheten ikke var forankret i Ringerike kommune, og en viktig premisse for etablering av felles forliksråd (jfr. Domstolloven § 27) var derfor ikke til stede. Dersom denne uenigheten hadde vært kjent under kommunestyrets behandling, ville ikke vedtak om felles forliksråd kunne fattes.

Ad. Kommunestyrets møte 30.8.2012:

Kommunestyret var invitert til å fatte vedtak i en valgsak. Uten forsvarlig saksbehandling og drøftinger med potensielle samarbeidspartnere treffer kommunestyret her en beslutning som plasserer Jevnaker kommune utenfor samarbeidet i første omgang. Vedtaket involverer og påvirker annen parts (Hole kommune) vedtak og avgrenser dennes muligheter til interkommunalt samarbeid. Det mangler derfor rettslig grunnlag for slik beslutning, og vedtaket er derfor fattet på sviktende grunnlag.

Rådmannen anbefaler derfor formannskap og kommunestyret å reversere prosessen, og behandle saken på nytt. Med behandling i kommunestyret 27. september, kan fortsatt et interkommunalt forliksråd være en realitet fra 1. oktober. Dette i tråd med tidligere planer.

Innledning / bakgrunn

Politidirektoratet tilkjennegir i sitt brev til politimesterne av 6.5.2010 et klart ønske om å redusere antall forliksråd i Norge. Sekretariatsansvaret ligger til politiet, og politiet har i dag sekretariatsansvaret for 427 forliksråd. I henhold til domstolloven, jf. lovens § 27 siste ledd,

kan kommuner som har samme sekretariat for forlikrådet og dessuten ligger i samme domssogn, på visse vilkår beslutte å ha et felles forlikråd.

Politidirektoratet peker på at felles forlikråd vil gi et betydelig større saksomfang i forhold til de minste forlikrådene i dag, og dermed gi medlemmene større kompetanse. Det presiseres videre at færre forlikråd pr sekretariat vil være lettere og mer rasjonelt for politiet å håndtere, samtidig som det vil være kostnadseffektivt i forhold til kompetansehevende tiltak og arealkostnader.

Politirådet i Ringerike (Hole og Ringerike kommune) bestemte i møte 18. oktober 2010 at det fremmes politisk sak i kommunene om felles forlikråd, og at det skulle gå en henvendelse til Jevnaker kommune om samme løsning.

Politiet bekrefter ovenfor saksbehandler at erfaringene ved Hønefoss politistasjon stemmer med de konklusjonene som trekkes i brevet fra politidirektoratet. Det er tydelig at etter hvert som det blir byttet ut medlemmer i de små forlikrådene så finner mange ut at de ikke har en saksmengde som gir dem nødvendig erfaring og kompetanse. Politiet er heller ikke kjent med at det foreligger noen motargumentasjon eller synspunkter fra SNF (Samarbeids-organisasjonen for forlikrådene i Norge) mot sammenslåing av forlikråd.

Det foreligger videre en uttalelse fra Jevnaker lensmannskontor v/lensmann Lars Fallang som støtter forslaget. Han synes klart å se gevinster ved dette, både i forhold til rasjonalitet, profesjonalitet og kompetanse både når det gjelder sekretariatfunksjonen og for forlikrådet selv.

Rådmannens vurdering

Fordelene ved et felles forlikråd er etter rådmannens vurdering mange. Økt sakstilfang gir økt kompetanse hos forlikrådets medlemmer. *En forutsetning er da at forlikrådet etableres som et fast råd med faste medlemmer.* Det er derfor ikke noe alternativ at medlemmene frekventerer rådet alt etter som saken sokner til den kommunen man er valgt fra eller ikke.

Færre forlikråd pr. sekretariat vil være lettere og mer kostnadseffektivt å betjene fra politiets side. Det vil kunne bli lavere arealkostnader og reduserte kostnader knyttet opp i mot kompetanseheving.

Ut i fra en helhetlig vurdering kan rådmannen ikke se at en etablering av et felles forlikråd i regionen vil avstedkomme annet enn fordeler for alle parter:

- Det offentliges kostnader i forhold til forlikrådet vil bli redusert.
- Belastningen på det politiske miljø i forhold til antall verv vil bli redusert.
- Økt saksmengde på færre personer gir nødvendig “mengdetrening” og kvaliteten på arbeidet øker.
- Klientene møter større “profesjonalitet” i et felles forlikråd.
- Færre personer innebærer reduserte kurs og opplæringsutgifter.

- Felles sekretariat gir bedre rasjonalitet, kompetanse og kostnadseffektivitet.
- Avstandene innen regionen er små, kommunikasjonen god, og reiseavstander byr ikke på hindringer.

Faglige forhold

Med bakgrunn i den argumentasjon som er framkommet under den politiske behandling av saken så langt, har rådmannen bedt kommuneadvokaten om en kort redegjørelse av forliksrådets oppgaver og betydning av sammensetning:

«Hovedreglene om behandlingen i forliksrådet fremgår av tvisteloven kapittel 6. Forliksrådet er det laveste leddet i rettssystemet for sivile saker. Det er en meklingsinstitusjon med begrenset domsmyndighet. Forliksrådets hovedoppgave er å legge til rette for at partene ved mekling eller dom får løst saken enkelt, hurtig og billig. Både forlik og dom i forliksrådet har rettsvirkning og kan eventuelt tvangsfullbyrdes hos namsmannen.

Forliksrådet er således en instans som skal sørge for at den som har rett også får rett. Saker avgjøres av forliksrådet enten ved at det inngås forlik mellom partene, eller ved at forliksrådet avsier en dom. Dommer i forliksrådet bygger på rettsregler, slik som i domstolene for øvrig.

Forliksrådet er med andre ord ikke et politisk organ, og utøver ingen selvstendig skjønnsutøvelse, tildeling av goder eller lignende, utover det lov og forskrifter gir anledning til. Partitilknytning eller distriktstilknytning skal dermed i realiteten ikke ha betydning for det resultatet som forliksrådsbehandling ender opp med.

Dommer fra forliksrådet kan overprøves ved søksmål for tingretten».

Domstolloven stiller følgende krav til medlem i forliksrådet. Vedkommende må:

- ha fylt 25 år
- være norsk statsborger
- være vederheftig og ikke fradømt stemmerett i offentlige anliggender
- være under 70 år ved valgperiodens start

Det kan bare velges personer som anses særskilt egnet til oppgaven og som behersker norsk språk skriftlig og muntlig godt. Det stilles ikke krav om geografisk tilhørighet eller bosted i kommunen.

Etablering av felles forliksråd forutsetter at følgende forhold er til stede

- Kommunestyret må fatte vedtak med 2/3 flertall
- Kommunene må være enige om fordeling av medlemmer
- Representasjon av både kvinner og menn må sikres

Det har i møte mellom kommunene på rådmannsnivå og politiet vært konsensus om at kommunene bør ha en representant og en vararepresentant hver i det nye felles

forlikrådet. Ledervervet, medlemmenes og varamedlemmenes plassering på valglista bør gå på rundgang mellom kommunene slik at det ved hver valgperiode rulleres både på ledervervet, nestledervervet og rangeringen på varamannsrekkefølgen.

Siden rådet skal bestå av både menn og kvinner, anbefales det at kommunestyrene oppnevner 2 personer, en mann og en kvinne, men at rådmennene i fellesskap delegeres myndighet til å avklare plasseringen på lista. Det forutsettes at Ringerike kommune har ledervervet frem til 31.12.2016.

Om valg av formann i forlikrådet bestemmer domstolloven § 27 at kommunestyret velger et av forlikrådsmedlemmene til formann. Bestemmelsen er slik og forså at kommunestyret først velger forlikrådsmedlemmer med varamedlemmer. Deretter foretas særskilt valg av formann blant de tre forlikrådsmedlemmene som er valgt. Siden hver kommune skal velge to representanter, hvor den ene skal være medlem og den andre varamedlem, kan dette løses ved at kommunestyrene sier noe om hvilken kommune som skal ha ledervervet.

Det foreslås videre at Ringerike kommunes representant har ledervervet for valgperioden frem til 31.12.2016. Det foreslås også at det nye rådet trer i funksjon så snart fylkesmennene har stadfestet valgene og at de også velges for funksjonsperioden 1.1.2013-31.12.2016.

Alternative løsninger

Da kommunestyret skulle velge medlem og varamedlem til forlikrådet, kom det opp at Ringerike kommune ville ha to av tre medlemmer i rådet. Hole og Jevnaker måtte da «dele» et medlem. Da medlemmer ikke kan gå «inn og ut» av forlikrådet fra sak til sak, måtte en slik deling ta utgangspunkt i at Hole og Jevnaker hadde medlemmet annen hver valgperiode. Jevnaker kommune har i ettertid gjort det helt klart at de forventer et fast medlem i rådet, og vil ikke være interessert å delta i et felles forlikråd dersom dette ikke lar seg realisere.

Dersom Ringerike kommune skulle insistere på å ha to av tre medlemmer i forlikrådet, vil rådmannen be om å få saken tilbake, slik at drøftinger kan gjennomføres med politiet og Hole kommune om et felles forlikråd mellom Hole – og Ringerike kommune.

Saksdokumenter

- Referat fra møte på Hønefoss politistasjon 14.6.2012.
- Fylkesmannen i Opplands brev av 20.2.2012.
- Politidirektoratets brev av 6.5.2010

Ikke trykte vedlegg:

- Domstolloven § 27.

Ringerike kommune, 11.09.2012

Wenche Grinderud
Rådmann

Saksbehandler: Sveinung Homme, spesialrådgiver tlf. 909 99 923